

گفت و گوی صبا با منتقدان درباره سریال پوست شیر

یک بازی مهیج از جنس بزرگان

پوست شیر سریال نمایش خانگی ایرانی در
ژانر درام جنایی به کارگردانی جمشید محمودی و
نویسندگی رضا بهاروند و جمشید محمودی است

سمیه خاتونی
گفت و گو

که در سال ۱۴۰۱ از شبکه اینترنتی فیلم نت به نمایش درآمد. در خلاصه این فیلم آمده است که، نعیم پس از ۱۵ سال از زندان آزاد می شود و به دیدار دخترش ساحل می رود. دختر او در جریان سفر به شمال رفته می شود و نعیم که از تلاش پلیس خشنود نیست، مجبور می شود که به همراه دوستانش عاملان رفته شدن دخترش را پیدا کند. هادی حجازی فر، پانتسه آ بهرام، مهر داد صدیقیان، علیرضا کمالی، پردیس احمدیه، ژیل شاهای و شهاب حسینی از بازیگران این مجموعه هستند. در این پرونده درباره مولفه های سبک پردازی فیلم پوست شیر، بازی بازیگران این فیلم در نقش پردازی و اقبال مخاطبان از این فیلم با دو منتقد سینما بهمن شیر محمد؛ عضو انجمن منتقدان و نویسندگان که در ماهنامه های «فیلم»، «دنیای تصویر»، «فیلم نگار»، «۲۴»، «فیلم کاو»، «سینما اعتماد» و روزنامه های «شرق»، «اعتماد»، «ایران» قلم زده است و همچنین محمد جواد فراهانی نویسنده، منتقد و مترجم، عضو هیئت تحریریه ماهنامه «فیلم نگار»، «فیلم کاو»، «سینما فارس» به گپ و گفت نشستیم که در ادامه می خوانید.

وجه از یک شخصیت در هم فرو ریخته را مشاهده کنیم، مردی که در انتظار و حسرت دیدار فرزندش است، مردی که بیشترین لذت ها را با فرزندش تجربه می کند، و در یک لحظه با کشته شدن فرزندش را به بدترین شکل مواجه می شود، مردی انتقامجو که دیوانه وار به دنبال قاتل تنها دخترش است، مردی که دختر مرده خود را زنده می یابد، اما بلافاصله پس از در آغوش کشیدن دخترش، شاهد به گلوله بسته شدن دختر خود است، و دوباره انتقامجو تر از گذشته به میدان می آید، با این تحولات و حوادث ذکر شده، حداقل می بایست، هشت ساعت از شخصیت در داستان حلول پیدا می کرد که هادی حجازی فر تنها یک شخصیت انتقامجو و عصبی با رفتارهای هیستریک و خشونت وار را از ابتدا تا این قسمت از سریال بازی کرده است. بازی در این نقش با توجه به اوج و فرود و سختی های برای هادی حجازی فر می توانست پرش عظیمی در بازیگری رقم بزند که متأسفانه با یک بازی یکدست در طول داستان هیچ عمق قابل اکتشافی از شخصیت را در بازی به نمایش نمی گذارد. البته شاید به تناسب شخصیت پردازی غیر واقعی و تپس سازی که محصول قصه پردازی سطحی است، حجازی فر نتوانسته است با این شکل و شمایل از پدر ارتباطی دوسویه برقرار کند. همچنین در این شهاب حسینی نقش افسر پرونده را بازی می کند؛ نرجی که تا به حال فیلم های ایرانی از تصنیف بودن پلیس های ایرانی می برد با بازی دقیق و درست شهاب حسینی برطرف شده است و حسینی موفق می شود، پلیس ایرانی ای را به نمایش بگذارد که نبض مخاطب را با خود همراه و همدل می کند. و مخاطب را به این باور می رساند که شهاب حسینی در این مرحله از روند مسیر حرفه ای بازیگری خود به یک پختگی کامل رسیده است طوری که قادر است در هر بخش به تناسب شخصیت نمایش ویژه ای از بازی درونی و بیرونی را در سبک خلاقانه پیش روی مخاطب ارائه دهد. به همین دلیل می توان نتیجه گرفت، که بازی درست و به

تبهکارانه خود مبادرت ورزیده است اما در این مدل ساختاری که هویت قاتل برای مخاطب مهم تر از نحوه ارتکاب جرم است، پنهان کردن اطلاعات می تواند بخشی از ساختار فیلم محسوب شود. چرا که این فیلم ها بیشترین کار خود را بر مبنای تعلیق و رمزگشایی از قصه پنهان شده می گمارند. با توجه به اینکه نویسنده تا این قسمت از داستان بر مبنای الگوی خود درست عمل کرده است در ادامه باید دید که با دستگیری عامل اصلی تبهکاری و افشای اطلاعات جدید، شخصیت منفی با چه هدف و انگیزه هایی این حوادث را در داستان رقم زده است. در مجموع نویسنده این سریال با بهره مندی از پیچش های روایی موفق شده است در هر مرحله یک گام از مخاطب جلو تر باشد و حدس های مخاطب در مورد اتفاقات فیلم عمدتاً چون تیری به سنگ خورده است.

در پاسخ به این سوال که؛ با توجه به اینکه استفاده از این الگوی در سینمای امروز بالاخص در ایران باب شده است به نظر شما، این اتفاق حتی از نوع موفق اش نوعی تردستی و شعبده بازی کردن با دست های خالی به حساب نمی آید؟

بهمن شیر محمد گفت: این سریال با توجه به مخاطب هدفی که در نظر گرفته است، نه می خواهد حرف تازه ای بزند و نه قرار است کار خلاقانه ای را در فیلم سازی باب کند، پس بنا بر این اتفاقا کارگردان و فیلمنامه نویس مهره های خود را یکی پس از دیگری درست چیده اند. و یک قصه را به جذاب ترین شکل ممکن تعریف کرده اند.

نقش پردازی ها در فیلم پوست شیر

هادی حجازی فر در سریال پوست شیر، نقش نعیم را بازی می کند که به فراخور داستان و قصه پردازی حوادث و تحولات عمیقی در طول سریال بر پیکره شخصیت وارد می شود، از همین رو بازی در این نقش می طلبد که ما به تناسب حوادث و اتفاقات نمایش چندین

بررسی مولفه های سبکی و ژانریک در فیلم پوست شیر

سریال پوست شیر یک تریلر معمایی و جنایی است که در اجرا با سبک پردازی هایی از مولفه های خشونت از فیلم فارس تلفیق شده و در بستری از درام خانوادگی و عاشقانه پرداخت شده است. این فیلم با به تصویر کشیدن یک مرز بی حد و حصر از علاقه عمیق یک خانواده و عاشقی سرگشته به ساحل او را طعمه یک پرونده جنایی می کند، برای افسری که اتفاقاً خودش هم زخم خورده از دختر کشی است. به لحاظ سبک پردازی کفه معمایی بودن فیلم به جریان عاشقانه و خانوادگی آن سنگینی می کند، و این سنگینی بار معمایی فیلم، از جایی بیشتر نمود پیدا می کند که ساحل بر خواسته از مرگ، برای دومین بار در فیلم به قتل می رسد. در سبک پردازی تریلر های معمایی از نوع کارآگاهی مخاطب انتظار این را دارد که از همان آغاز اطلاعات یکدست و شفاف از سابقه همه شخصیت های موجود در داستان داشته باشد تا بتواند بارمزگشایی و حدس های پی در پی هم پای افسر پرونده به کشف و رمزگشایی از اثر برسد، این مولفه مهم از سبک فیلم کارآگاهی در این سریال نه تنها خیلی جدی نگرفته شده است، حتی نویسنده با دادن اطلاعات غلط، سوخته و آدرس های بیهوده و اشتباهی هوش مخاطب را به سخره گرفته است. از این رو از نظر سبک پردازی در ژانر فیلم معمایی این سریال پاسخ گویی این دست از مخاطبان و سریال بازان در این سبک نیست. در ادامه تبادلات تعاملی و تقابل پنهان گروه شرارت با گروه مصلحان در طول داستان چون یک خط اصلی به خوبی دنبال و رعایت شده است؛ به این معنی که تبهکار همواره با دادن نشانه هایی به پلیس او را به رمزگشایی و یک بازی مهیج از جنس بزرگان دعوت می کند، و افسر باهوش نیز هم پای او یک به یک موانع را چون رازی سر به مهر و مخوف حل و بازگشایی می نماید. در مجموع سریال پوست شیر با تحفیف یک تریلر نیمه معمایی و بیشتر جنایی از ژانر خشونت است که در بستر فیلم فارسی کار شده است.

اما بهمن شیر محمد (منتقد فیلم) درباره سبک پردازی این فیلم معتقد است: که فیلمساز با توجه به مخاطب و محتوای این فیلم کاملاً معیارهای سبک پردازی فیلمیک معمایی و جنایی را رعایت کرده است. طوری که دیدن این فیلم مرا به یاد الگوهای موفق در این سبک در سینمای جهان می اندازد، نزدیکترین نمونه الگویی این فیلم، فیلم سینمای «پیر پسر» محصول سینمایی کشور کره است. در فیلم «پیر پسر» هم شخصیت اصلی داستان به واسطه خطایی که در زندگی گذشته اش مرتکب شده، با قربانی شدن خانواده اش تاوان این اشتباه را می پردازد. یکی دیگر از مولفه ها در فیلم های جنایی، این است که زاویه مخاطب همان زاویه دید کارآگاه است و میزان اطلاعات بیننده نیز به همان اندازه است که این الگو هم در این فیلم به خوبی رعایت شده است. علاوه بر این دنبال شدن عاملان جنایت توسط دو گروه دارو دسته نعیم و افسر پلیس با دادن اطلاعاتی جدید و موازی از دو زاویه دید به میزان تعلیق و غافلگیری اثر بسیار کمک کرده است. روند داستانی این فیلم از نوع ایستگاهی است یعنی اول به نقطه الف می رسد و با کشف نقطه الف، به نقطه ب و به همین ترتیب گره گشایی هر مرحله وابسته به عبور از ایستگاه و نقطه قبلی است.

محمد جواد فراهانی منتقد سینما نیز درباره الگوی سبک پردازی در سریال پوست شیر افزود: اگر ما بخواهیم الگوی این فیلم را از منظر ساختاری بررسی کنیم این فیلم یک تریلر کلاسیک از نوع جنایی است که در سه فصل به خوبی به آن پرداخته شده است، فصل اول این سریال، بیشتر با موفقیت قاتل همراه است که با طرح ریزی نقشه ای کاملاً در برهم زدن تعادل داستان و فروپاشی خانواده نعیم موفق عمل می کند، در فصل دوم تلاش های پروتاگونیست (پلیس پرونده) را شاهد هستیم که در پی آنتاگونیست (تبهکار مفسد) است. با این حساب فیلمساز با توجه به الگوی مسلط این ژانر در نمایش دو شخصیت که با هم در تضاد منافع هستند به خوبی نشان داده است.

در پاسخ به این سوال که بیشترین عنصر غافلگیری این سریال بر مبنای اطلاعاتی است که در فیلم درباره آن ها صحبت نشده و از مخاطب پنهان مانده است را یک ضعف فیلم نامه ای و یا نوعی سندرم در قصه پردازی نمی دانید؟ بهمن شیر محمد گفت: بله، اما این روش کاملاً در سینمای امروز مرسوم است، و فیلمساز مختار است اطلاعات فیلم را در هر کجای داستان که فکر می کند بیشترین هیجان را برای مخاطب خواهد داشت در فیلم تریلر کند و این کار کاملاً در حیطه و حوزه کاری فیلمنامه نویس است، هر چند برخی پنهان کاری های ممکن است از ناتوانی فیلمنامه نویس باشد، مبنی بر اینکه وقتی عاجز از بیان یک قصه پرکشش است با مخفی کاری سعی می کند، تعلیق ایجاد کند، اما از نظر من این مورد شامل فیلم پوست شیر نمی شود. در ادامه محمد جواد فراهانی نیز درباره پنهان کردن اطلاعات فیلم در این سریال گفت: در ساختار فیلم جنایی از نوع هیچکاک برای مخاطب بیشتر این مسئله مهم است که تبهکار قصه با چه روش به انجام عمل